

Nagy Rita

72,8% VÍZ

azt olvastam tegnap ennyi vízből állunk
tudod ha ez igaz akkor
te túl hideg voltál
én meg túl meleg
túl nagy volt a hőmérséklet-különbség
és tudod ilyenkor mi van
szóval *nem hagytál el*
csak elpárologtál
de a pára az eső meg a könny is víz
és ha tested 72,8%-a víz
akkor nem tudok mást tenni
fojtón te jutsz eszembe
te csorogsz arcomon
sőt kicsit
hasonlítunk is egymásra
szóval most jeges borogatással
emlékeztetem magam *rád*

Hogy milyen

Az eperfa alatt hintáztunk,
én a sarkkörökre gondoltam,
hogyan milyen magányosak.
Egyszer véletlenül a tévében
egy esőerdőkről szóló műsorra kapcsolód,
kinyitottam az ablakokat,
mert szűrt a mellkasod.
Beengedtük a tavaszt,
és vártuk az olvadást.
Azóta már kivágtuk az eperfát,
helyébe bambuszt ültettünk,
hogyan a sarkköri magányt felfűtsük.

John Donne

Istenhozzád: A könnyekről

Kiontanám
eléd a könnyeim, míg itt vagyok,
mert jeled bennük pecsétként ragyog,
arcod rajtuk, mint vert pénz oldalán;
így ők veled
értékesek.
Bánat-gyermekeknél többek a könnyek,
lehullsz te is, ha arcomról leszöknek;
így válunk senkijévé két távoli földnek.

Föld-féle gömbre
a dolgozó ember ráfektetheti
az összes földrészt, ha tetszik neki,
s máris a semmit mindenné kötözte.
Ám ha e könnyek
szememre jönnek,
a bolygót elöntik arcod viselve,
mert könnyed az árt viharrá keverte.
Szemedben felolvad a mennyország kegyelme.

Ne hívd a tengert,
hogy beléd fojtson, te, Holdnál nagyobb!
Nem vagyok por, mit lelke otthagyt.
Folyóknak szemedtől tanulni nem kell.
Ne adj te, kérlek,
példát a szélnek,
őnála ne árts te többet nekem.
Míg egy levegőt szívunk, kedvesem,
sóhajtván te az én, s én a te életed veszem.

Istenhozzád: Bánat nélkül

Nagy ember csendben múlik el,
súgva biztatva szellemét.
Egy így szól: *lelke útra kel,*
a másik feljajdul: *ne még!*

Engedj eltűnni, zajt ne csapj,
nem kell könny, se sóhaj nekünk,
örömünk átkozója vagy,
ha kiadod szeretetünk.

A Föld csak kering, fájva, félve,
kutatjuk mi ez, s mit jelent.
Ámde a bolygók reszketése
távolról nézve büntelen.

Egyszerű halandók szerelme
a hiányt nem viselheti,
hisz elveszne akkor belőle,
mi alapot adott neki.

De mi, oly csiszolt szeretettel,
mit fel tán magunk sem fogunk,
összefonódó szellemekkel
test nélkül is kapaszkodunk.

Kettős lelkünk, kik egyik is már
– s így elszakadnunk jogtalan –,
egymást szorítják távolodván,
mint füstté kalapált arany.

Minket külön csak úgy találsz,
mint körzön ikerszárakat.
Te, biztos pont, középen állsz,
s mozdulsz, követve társadat.

Amíg az egyik szár leszúrva,
és párja kört a körre mér,
utánahajlik, hazavárja,
és égis nő, ha visszatér.

Ez légy nekem, ki elköszön,
és kóborolni kénytelen.
Te teszed pontossá köröm,
és végemmé a kezdetem.

Henry Wadsworth Longfellow

Excelsior

Gyorsan hullt le az árnyas este,
míg a fiú mit se törődve
faggyal és hóval, áthaladt a
falun, s a zászló ezt lobogta:
Excelsior!

Homloka bús volt, de kivillant
kardként szeme, és az ezüsthang,
mint különös harsona fújta
az ismeretlen jelet újra:
Excelsior!

Látta a boldog otthonokban,
ahogy a tűz melege lobban,
de éppúgy hívta őt a szirtfok,
s ajkáról szökve felmorajlott:
Excelsior!

„Hagyd a hágót! – szólt az öreg. –
Rossz szerető a fürgeteg.
A folyó is vad így telente.”
Ám az ezüsthang azt felelte:
Excelsior!

„Maradj még! – a szép lányka kérte. –
Hajtsd a fejed hívó ölembel!”
Könnycsepp borult a kék szemekre,
mégis így szólt, bár csak lehelve:
Excelsior!

„Vigyázz fenn a korhadt fényőkkel!
Kegyelmet, tudd, a hó nem ismer!”
Ezzel búcsúzott a paraszt,
s már csak a hegy hallotta azt:
Excelsior!

Hajnal törte meg az eget,
s míg a Bernát-szerzetesek
mormolták a szokott imát,
sikoly tépett a ködön át:
Excelsior!

Hú kopó lelt az utazóra,
friss hóval félig betakarva.
Marka így sem engedte el
zászlóját, min égett a jel:
Excelsior!

Hideg, szürkülő alkonyatban
ma is ott fekszik mozdulatlan,
s a tiszta égből néha-néha,
mint ezüst csillag, hull a hangja:
Excelsior!

Szabó Eszter fordításai

John Donne (1572–1631) Shakespeare kortársa, főleg a XVI. sz. második felében alkot, de versei csak halála után jelennek meg nyomtatásban. Nem köti magát a korábbi szigorú jambikussághoz és kora konvencióihoz, ezért is mondhatta róla Ben Jonson: „Donne nem tartja be a versmértéket, s ezért megérdemli, hogy felakasszák.” *Songs and Sonets* című kötetére (ez tartalmazza a fordított verseket) eredetiség és lírai realizmus jellemző. 1615-ben anglikán pappá szentelik, majd a Szent Pál-székesegyház főesperese lesz.

Henry Wadsworth Longfellow (1807–1882) az amerikai romantika és szentimentalizmus nagy alakja, népszerűségével a XIX. században nem lehetett versenyezni. Sok nyelven tudott, így lett az angol nyelvű irodalom egyik legfontosabb műfordítója. Egyetemi tanárként nyelvészetet oktatott. Szinte már életében klasszikus, és ha témái nem is a legeredetibbek, formai tehetsége kiemeli. Művészetének fő területe az elbeszélő költészet.